

DOBA BRONZOVÁ

BRONZE AGE

BRONZEZEIT

BRNO (K. Ú. BOSONOHY, OKR. BRNO-MĚSTO)

Ulice Pražská, parcela č. 3557/1. KSPP - velatická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 12.–13. 10. 2011 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchranný archeologický výzkum ve východním úseku Pražské ulice (S-JTSK 603189.79:1162584.8) v souvislosti s budováním přírodního a zásobovacího vodovodního řadu. Přibližně 3 m široký a 2 m hluboký liniový výkop, jenž byl veden po severní straně komunikace Pražské ulice, porušil zhruba 230 m východně od východního okraje intravilánu (těsně před startem bývalé Velké ceny) dva pravěké sídlištní objekty. Dosud neznámá lokalita se nachází v nadmořské výšce okolo 258 m, ve spodní partii jihozápadního svahu, kterým klesá Kamenný vrch (385,8 m n.m.) k toku Leskavy. Její přesná poloha je na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-34-04 určena bodem o souřadnicích 81 : 136 mm od Z:J s.č.

Vzájemně superponované jámy byly překryty zbytkem původní půdy a konstrukčními vrstvami stávající komunikace o celkové mocnosti 1,7 m, takže bylo možné prozkoumat jen jejich části zachované ve dně sledovaného výkopu. Mladší z nich obsahovala početnou kolekci zlomků keramických nádob velatické fáze kultury středodunajských popelnicových polí, starší pak byla zcela bez nálezů.

Michal Přichystal

Resumé

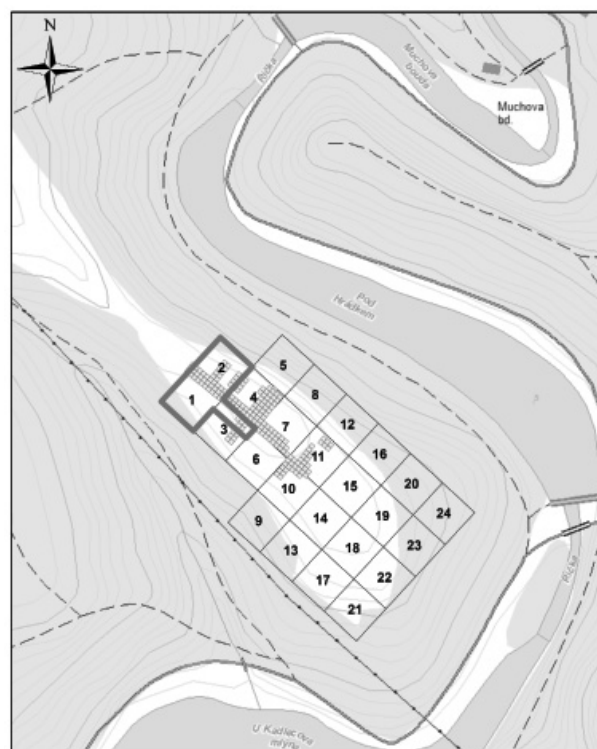
Brno (Kat. Bosonohy, Bez. Brno-město). Bei der Rettungsgrabung in der Pražská Strasse wurden eine Siedlungsgrube der Velaticer Kultur und eine ältere, nicht näher datierbare Siedlungsgrube entdeckt.

BRNO (K. Ú. LÍŠEŇ, OKR. BRNO-MĚSTO)

Staré Zámky u Líšně. Doba bronzová - starší doba železná. Hradiště. Detektorový průzkum. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum.

Na hradisku Staré Zámky u Líšně (S-JTSK: y: -590250,85 x: -1159151,413) proběhl ve dnech 4. – 7. listopadu 2011 detektorový průzkum (Staňa 1960, 1972, Čížmář 2004, 92-93). Studenti Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Richard Bíško, František Trampota, Ondřej Blaha, Jarmila Nedbalová, Jakub Těsnohlídek, Peter Tkáč, a Libor Kalčík

se pokusili ověřit, zda exponovaná lokalita v katastru Brna - Líšně může ještě vydat nové doklady o osídlení hradiska. Před samotnou akcí byla plocha hradiska rozdělena do pravidelné čtvercové sítě o rozměrech čtverců 50 x 50 m. Listopadový průzkum prozkoumal situaci ve čtvercích 1, 2 a částečně i 3 (obr. 1).

Legenda

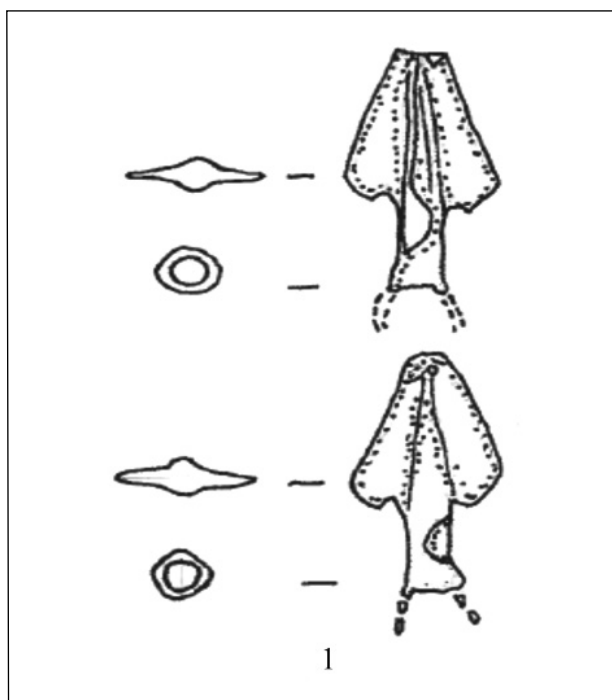
- Plocha výzkumu 2011
- Čtverce výzkumu 1953 - 1965
- Síť detektorového průzkumu 2011

Obr. 1. Staré Zámky u Líšně: Plocha detektorového průzkumu 2011.

Fig. 1. Staré Zámky u Líšně: Area of detector's research 2011.

Zajímavým objevem je nález bronzové tulejové šípky se dvěma zpětnými háčky (obr. 2), která náleží k typu 4/D. Šipka se datuje od BC do LTA (Eckhardt 1996, 30). Analogická šipka byla nalezena v hrobu z Großmugl v Dolním Rakousku, který je datovaný do stupně HA1 (Eckhardt 1996, Taf 54/11).

Libor Kalčík

Obr. 2. Staré Zámky u Líšně: bronzová šipka se zpětnými háčky.

Fig. 2. Staré Zámky by Líšně: bronze arrow.

Literatura

Čížmař, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku*. Praha.

Eckhardt, H. 1996: *Pfeil und Bogen: eine archäologisch-technologische Untersuchung zu urnenfelder- und hallstattzeitlichen Befunden*. Espelkamp.

Staňa, Č. 1960: *Slovanské obytné objekty na Hradišti Staré Zámky u Líšně*. Památky archeologické 51/1, 240–293.

Staňa, Č. 1972: Velkomoravské hradiště Staré Zámky u Líšně. *Monumentorum tutela – Ochrana pamiatok* 8, 109–159.

Resumé

The detector research was made in November 2011. It was found bronze arrow typ 4/D according Eckhardt, H. 1996.

BRNO (K. Ú. MĚSTO BRNO, OKR. BRNO-MĚSTO)

Jakubské náměstí, parc. č. 44. KSPP - velatická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Zpřístupnění brněnského podzemí – Kostnice u sv. Jakuba v Brně - II. etapa“. Terénní část proběhla ve své hlavní části během května až srpna 2011.

Z pravěkých aktivit byly zachyceny relikty dvou zahloubených subjektů. První byl situován 4,5 m jižně od jihozápadního nároží stávajícího kostela, druhý 8,5 m jihozápadně od stejného nároží. Ve druhém případě lze

uvažovat o funkci zásobní jámy (obr. 3). Na jejím dně a zčásti také ve výplni se nacházely fragmenty jednotlivých lidských kostí. Zřejmě náležely jediné osobě. Keramický materiál získaný z výplně jámy lze zařadit do velatické fáze KSPP. První jáma byla reprezentována jen segmentem dna a nepatrné části výplně, ze které nebyl získán žádný datační materiál. Pravděpodobně by se opět mohlo jednat o zásobní jámu (Černá, Zůbek 2012).

Lucie Černá, Pavel Staněk, Antonín Zůbek

Literatura

Černá, L., Zůbek, A. 2012: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Zpřístupnění brněnského podzemí – Kostnice u sv. Jakuba v Brně - II. etapa“*. Rkp. nálezové zprávy, č.j. 1/12. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o.p.s.

Resumé

Brno (Kataster Brno-Město, Bez. Brno-město), Jakubské Platz. Velaticer Phase der mitteldonauländische Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 3. Brno. Jakubské náměstí. Zásobní jáma. Pohled od jihu.

Abb. 3. Brno, Jakubské Platz. Vorratsgrube. Blick von Süd.

BRNO (K. Ú. ŠTÝŘICE, OKR. BRNO-MĚSTO)

Vídeňská ulice, p. č. 641/1, 640/8, 640/17, Polní ulice p. č. 433/1. Mladší až pozdní doba bronzová (?). Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících srpnu a září 2011 proběhl záchranný archeologický výzkum, který byl vyvolán stavbou SO 06 prodloužení horkovodu a SO 15 přípojka horkovodu pro SO 01 „Obytný soubor Brno, Vídeňská, domy A+B“.

Záchranný archeologický výzkum při jižní straně ulice Polní a západní straně ulice Vídeňské (zaměření jednotlivých sond viz kap. Středověk) výrazně přispěl k doplnění našich informací o osídlení paleolitu (viz kap.

Paleolit), neolitu a eneolitu (viz kap. Neolit a eneolit) a snad i doby bronzové v pravobřežní části Starého Brna.

V sondě S1 na ulici Polní byla z jednoho objektu získána nepočetná kolekce střepů, které bychom snad mohli zařadit do období mladší až pozdní doby bronzové (za určení keramických nálezů laskavě děkujeme Mgr. M. Kučovi). Ze starších výzkumů v nejbližším okolí známe nálezy z mladší doby bronzové z výzkumu v roce 1999 v konventu Milosrdných bratří (Matějčková 2000, 153), v roce 2004 na parcele domu Vídeňská 15 bylo zachyceno osídlení pozdní doby bronzové až halštatské (Holub, Kolařík, Merta, Peška, Zapletalová, Zúbek 2005, 149). V roce 2009 při výzkumu na ulici Vídeňské byly mezi atypickými pravěkými střepy též identifikovány nálezy z doby bronzové či halštatské, v jednom případě byla rozoznána příslušnost k velatické kultuře (Neruda, Nerudová, Sedláčková, Zapletalová 2010, 15–16).

Lenka Sedláčková, Pavel Staněk

Literatura

Holub, P., Kolařík, V., Merta, D., Peška, M., Zapletalová, D., Zúbek, A. 2005: Předběžné výsledky záchranných archeologických výzkumů v Brně v roce 2004. *Přehled výzkumů* 46, 111–169.

Matějčková, A. 2000: Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město). Vídeňská ulice. Konvent Milosrdných bratří. *Přehled výzkumů* 41 (1999), 153.

Neruda, P., Nerudová, Z., Sedláčková, L., Zapletalová, D. 2010: „Bytový dům Vídeňská, I. etapa, Brno“. Rkp. náleзовé zprávy, č. j. 24/10. Uloženo: Archiv náleзовých zpráv, Archaia Brno o. p. s.

Resumé

A settlement belonging most probably to the late Bronze Age was discovered by the salvage archaeological excavation at Polní Street.

CETKOVICE (OKR. BLANSKO)

„Bahnička“. Starší doba bronzová. Rovinné sídliště. Povrchový sběr.

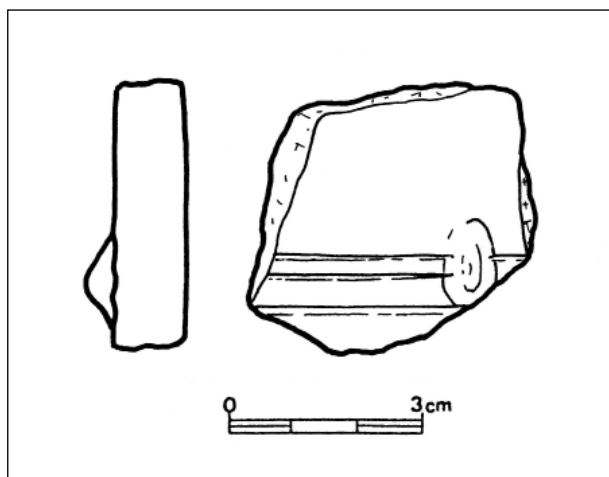
Při povrchové prospekci na lokalitě vedené v evidenci autora jako Cetkovice 1 byl sebrán zlomek keramiky opatřený drobným pupkem posazeným na trojici vodorovných linek (obr. 4.). Místo nálezu udávají na ZM 1:10 000, listu 24-21-16 koordináty ZSČ:JSČ (355:120). Z lokality byly dosud známe nálezy z mladší doby římské (Vích 2007, 180) a zlomky klasifikované jako nálezy z mladší doby bronzové (Vích 2010, 35). Popsaná výzdoba a ani charakter keramické hmoty těmto obdobím neodpovídá. Jako nepravděpodobnější datování se s ohledem na aplikovanou výzdobu jeví starší doba bronzová což by znamenalo rozšíření dosud poměrně omezeného počtu lokalit daného období na Malé Hané (Vích 2010, 60).

David Vích

Literatura

Vích, D. 2007: Českomoravské pomezí v době římské. *Pravěk Nová řada - Supplementum* 17. Brno, 173–229.

Vích, D. 2010: Nálezy kultury lužických popelnicových polí na českomoravském pomezí. *Pravěk Nová řada - Supplementum* 20. Brno.

Obr. 4. Cetkovice 1. Střep ze starší doby bronzové.

Abb. 4. Cetkovice 1. Altbronzezeitliche Scherbe.

Resumé

Cetkovice (Bez. Blansko). „Bahnička“. Altbronzezeitliche Scherbe. Lesefund.

ČECHY (OKR. PŘEROV)

Extravilán obce. „Hanák“. KLPP. Kulturní vrstva. Záchranný výzkum.

V rámci realizace protipovodňových a protiteročních opatření v k.ú. Čechy byl na podzim r. 2010 pracovníky Archaia Olomouc zajišťován záchranný archeologický výzkum při provádění zemních prací a s nimi souvisejících zemních úprav při realizaci retenční nádrže určené k transformaci povodňové vlny. Obec Čechy u Přerova se rozkládá cca 7 km jihovýchodně od Přerova na levém břehu říčky Moštěnky, ve zvlněné krajině předhůří Podbeskydské pahorkatiny v průměrné nadmořské výšce 226 m. Zájmová plocha je situována při severozápadním okraji intravilánu obce, v trati Hanák, situované severně nad komunikací Přerov – Bystřice pod Hostýnem. V rámci budování ZV výkopu pro založení tělesa zemní hráze byla provedena dokumentace odkrytých profilů, stavby retenční nádrže. Hráz je situována v dolní partii původního mělkého údolí s protékající méně vydatnou vodotečí a byla v minulosti zanášena svahovým splachem. Na podložní vrstvy tuhé žlutohnědé spraše a sprašové vrstvy se slabou příměsí prachové hlíny nasedá, v úrovni cca

228,60 m., 0,60 m mocná kulturní vrstva šedočerné jílovité hlíny. Z této vrstvy byla vyvzorkována menší kolekce fragmentů keramiky mladší doby bronzové. Jedná se především o části výdutí a dna menších nádob. Archeologické objekty nebyly rozlišeny. Tato stratigrafická jednotka je překryta mocným souvrstvím svahových sedimentů tvořených tuhou šedou až šedohnědou jílovitou hlínou s ojedinělým výskytem drobných kousků mazanic a blíže nespecifikované pravěké keramiky. Nálezové okolnosti svrchních svahových sedimentů signalizují existenci blíže nespecifikovaného pravěkého osídlení situovaného severovýchodně nad předmětnou plochou stavby.

Zdeněk Schenk, Jan Mikulík

Literatura

Červinka, I. L., 1902: *Morava za pravěku*. Vlastivěda moravská. Brno.

Peška, J., Bém, M., 1999: Domažlice (okr. Písek). *Přehled výzkumů 1995–1996*, 277. Brno.

Resumé

Čechy (Kataster Čechy u Přerova, Bez. Přerov). Außenbereich. "Hanák". Jüngere Bronzezeit. Die Lausitzer Urnenfeldkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ČELECHOVICE NA HANÉ (OKR. PROSTĚJOV)

Cukrovarská ulice. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V březnu roku 2011 proběhl záchranný archeologický výzkum v ulici Cukrovarská v obci Čelechovice na Hané.

Během výzkumu bylo prozkoumáno celkem 13 zahloubených archeologických objektů. Jeden objekt, hliník, je datován do období popelnicových polí a zbývající sídlištní objekty náleží vrcholnému středověku (viz kapitola Středověk). Objekt náležející KLPP byl prozkoumán pomocí sondy a také částečně zasahoval za hranici zkoumané plochy (zachycené rozměry: max. délka 6,84 m × max. šířka 4 m × max. hloubka 0,72 m). Ve výplni hliníku bylo nalezeno množství keramických zlomků a zvířecích kostí. Na základě keramiky datujeme hliník do období mladší doby bronzové.

Vendula Vránová

Resumé

Čelechovice na Hané (Prostějov district). Lusatian Urnfield Culture. Settlement. Rescue excavation.

During a rescue archaeological research in Čelechovice na Hané twelve medieval settlement pits and one clay pit from Late Bronze Age were examined.

DRŽOVICE (K. Ú. DRŽOVICE NA MORAVĚ, OKR. PROSTĚJOV)

„Díly odvahoviční“. Střední doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu v areálu Zemědělského družstva Vrahovice bylo prozkoumáno i několik objektů, které poskytly poměrně slušnou kolekci materiálu, zejména však keramiky, středodunajské mohylové kultury. Mezi běžnými nálezy zaujme bronzová jehlice s pečetítkovou hlavicí a kolekce jehlcovitých závěsků. Místo výzkumu se nachází na odpočinku mezi levobřežní terasou Romže a návrším, které výškově kulminuje 1 km severně od místa výzkumu kótou 273,7 m. Poloha je součástí známé archeologické lokality, označené pomístním názvem „Díly odvahoviční“.

Miroslav Šmíd

Resumé

Držovice na Moravě (Bez. Prostějov). Fluor „Díly odvahoviční“. Mitteldonauländische Hügelgräberkultur. Siedlung. Rettungsgrabung. Bei der Rettungsgrabung in Fluor „Díly odvahoviční“ wurden einige Objekte der Mitteldonauländischen Hügelgräberkultur abgedeckt.

DUBICKO (OKR. ŠUMPERK)

Za kostelem, parc. č. 332/5, 332/9, 332/10, 348/7 a 339/7. KLLPP - slezská a platěnická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum. VM Šumperk, přír. č. 13/2011.

Jedná se o polykulturní lokalitu (zapsanou ve Státním archeolog. seznamu pod č. 14-43-10/1), známou již od 20. let 20. století, doloženy jsou nálezy z období mladého paleolitu, eneolitu, kultury lužických popelnicových polí a raného až vrcholného středověku. Archeologický výzkum zde nikdy předtím proveden nebyl, všechny dosavadní nálezy pocházely z amatérských předválečných sondáží (Faltýnek 2010, 49, 51) a opakovaných sběrů (Brachtel 1993; 1996). Naleziště se nachází na polích na JV okraji obce, které zde mají mírný zhruba jihozápadní sklon nad drobnou místní vodotečí. Koordináty: ZM 1:10000 14-43-10, 260:183, 265:186, 275:172, 265:168.

Plošný záchranný archeologický výzkum (realizoval VM Šumperk) byl vyvolán stavebním záměrem obce Dubicko vybudovat zde novou ulici s rodinnými a řadovými domy (stavební obvod Na Tvřzi). V listopadu 2010 a březnu 2011 byla prozkoumána plocha budoucí komunikace (parc. č. 332/5), v dubnu až červnu 2011 trasy inženýrských sítí a od června do října postupně proběhly plošné výzkumy v půdorysech 4 rodinných domů a inž. přípojkách (parc. č. 332/9, 332/10, 348/7 a 339/7) a ve dvou případech v jejich příjezdových plochách. Výzkumy budou pokračovat i v následujícím roce na parcelách zbývajících plánovaných rodinných a řadových domů.

Zatím tedy bylo prozkoumáno cca 140 sídlištních objektů – většina datována do slezské a platěnické fáze KLPP, ovšem několik objektů spadá již do kultury s lineární keramikou (viz Neolit – v tomto svazku). Naopak

některé objekty budou zřejmě až z období středověku (viz Středověk a novověk – v tomto svazku). Většina objektů může být předběžně datována do starší slezské fáze (Ha B), některé ale dle keramiky budou patřit počátku následného platěnického období halštatského stupně Ha C. Z mnoha různých sídlištních jam lze typově určit jámy zásobního charakteru, kúlové jamky, pece, výrobní objekty a v některých případech snad zahloubené chaty. Důležitým zjištěním jsou zachované reliktů kulturní vrstvy při západním okraji areálu výstavby (vrstva zkoumána v trase budované kanalizace). Nálezově samozřejmě dominovaly zlomky keramických nádob (v několika případech se našly rozlámání celé nádoby či větší torza), dále přesleny a též jehlanovitě závaží nadstandardních rozměrů. Vyzvednuto též bylo množství mazanice, jak kusy bez otisků, tak hodně i s otisky nebo s rovnými vápennými plochami. Z kamenných artefaktů to byly zrnolátky, drtidla a kusy štípané industrie (ŠI v neolitických, ale i slezskoplatěnických kontextech). Bronzové předměty se sice našly jen ve 2 objektech, důkladnými detektorovými prospekcemi i za výpomoci dobrovolných spolupracovníků bylo z areálu sídliště získáno přes 40 dalších artefaktů (slitky, zlomky srpů, náramků i nákrčníku, dřívky a hlavice jehlic a břit nože).

V několika objektech se zachovaly zvířecí kosti a archeobotanický materiál – uhlíky a rostlinné makrozbytky. Analýzy nyní provádí archeobotanická a paleoekologická laboratoř při Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích.

Jakub Halama

Literatura

- Brachtl, Z. 1993:** Terénní průzkum sídliště v katastru Dubicka (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 1990, 79.
Brachtl, Z. 1996: Terénní průzkum u Dubicka (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 1992, 50–51.
Faltýnek, K. 2010: Dějiny archeologické sbírky a muzea v Dubicku. *Severní Morava* 96, 48–57.

Resumé

Dubicko (Bez. Šumperk). Za kostelem, Parz. Nr. 332/5, 332/9, 332/10, 348/7 a 339/7. Spätbronzezeit – Lausitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung. VM Šumperk, Zuwachs. Nr. 13/2011.

HODONICE (OKR. ZNOJMO)

„U pískovny“. VS. Sídliště. Záchranný výzkum.

V létě roku 2010 proběhl na katastrálním území Hodonic velký záchranný výzkum. Při něm se podařilo odkrýt 206 zahloubených objektů, z nichž více než dvě třetiny náleží sídlišti věteřovské skupiny starší doby bronzové. Nejčastějším sídelním objektem byly velké zásobní jámy, z nichž 8 obsahovalo pohřeb. Převážně z nich byla získána široká kolekce celých nádob, keramických fragmentů. Tvarově je na keramice zastoupen celý vývoj věteřovské skupiny. Ve velkém nepoměru ke keramickému inventáři

jsou nálezy kovové. Z celého sídliště byly získány pouze dva bronzové předměty (jehlice a dlátko).

Ve střední části zkoumané plochy se podařilo odkrýt obdélný půdorys domu. Ten byl tvořen trojicí základových žlabů, v jehož křížení, v rozích stavby, se podařilo určit srubové vyvázání stěn. Na středové ose domu se nacházely dvě mohutné zásobní jámy, na jejichž základě je tento dům datován.

David Humpola

Resumé

Hodonice (Bez. Znojmo), „U pískovny“. Věteřov-Gruppe. Siedlung. Rettungsgrabung.

HOLEŠOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Strategická průmyslová zóna“. Starší doba bronzová (nitranská kultura?). Sídliště. Záchranný výzkum.

V prosinci roku 2010 byla provedena skrývka ornice na ploše bezmála dvou hektarů, určené ke stavbě technologického parku. Již po snížení terénu o zhruba 30–40 cm se objevily neklamně stopy pravěkého osídlení v podobě shluků mazanice a tmavších skvrn, indukujících přítomnost zahloubených objektů. Vlastním archeologickým výzkumem, realizovaným v průběhu měsíce ledna 2011, bylo prozkoumáno a zdokumentováno 75 objektů, dislokovaných severně od půdního rozhraní, které probíhalo ve směru rovnoběžky přibližně středem skryté plochy. Oddělovalo neogenní a kvartérní sedimenty v odstínech šedohnědé až okrově hnědé barvy, nacházející se severně od rozhraní, od tmavých uloženin, vyplňujících sníženinu někdejší inundace Mojeny. Severně od rozhraní se světlejší podloží nachází v hloubce 0,3–0,5 m, mocnost tmavých sedimentů v jižní části skryté plochy přesahovala hranici jednoho metru.

Objekty tvořily dvě skupiny; poněkud volnější ve východní části zkoumané plochy a svým způsobem navazující na objekty prozkoumané v rámci kruhové křižovatky a poněkud semknutější skupinu západní. Hranici mezi oběma shluky objektů tvořila řada třinácti sklípků, even-

Obr. 5. Holešov, okr. Kroměříž. Třináct objektů ze starší doby bronzové v řadě.

Abb. 5. Holešov, Bez. Kroměříž. Dreizehn Objekten aus den altere Bronzezeit.

tuálně zásobnic, orientovaná ve směru S – J (obr. 5.). Na-
lezená keramika vykazuje shodnou sekvenci jako nálezy
z pohřebiště nitranské kultury v poloze „Zdražilovsko“,
které je vzdáleno od místa aktuálního výzkumu přibližně
750 m směrem SZ. Je velmi pravděpodobné, že sídliště s
tímto pohřebištěm souvisí.

Miroslav Šmíd

Resumé

Holešov (Bez. Kroměříž). Industriezone. Altere Bron-
zezeit (Nitra Kultur?). Siedlung. Rettungsgrabung.

KRNOV (K. Ú. OPAVSKÉ PŘEDMĚSTÍ, OKR. BRUN- TÁL)

„Schellenburg“. Parc. č. 2743, 2749, 2758, 2759.
KLPP. Výšinné opevněné sídliště. Povrchové sběry.

Při pokračujícím sledování výšinného sídliště kultury
lužických popelnicových polí vzrostl počet nově zjiště-
ných náleзовých poloh oproti roku 2008 (Bříza 2009)
ze 47 na 56 (Pavelková 2011, I: 79, obr. 27).

Jako nejzajímavější se projevila nálezová poloha,
označená v nálezových denících a nálezových zprávách
jako KM 21. Tato nálezová poloha se nachází na vnější
straně valového opevnění a těsně pod ním v jeho VSV
části nad silnicí Krnov – Opava (obr. 6.) na parcele č.
2758. V tomto úseku opevnění dokopal v roce 1955 L.
Jisl sondu, kterou započal v roce 1950 tehdejší správce
krnovského muzea K. Dlouhý (Jisl 1968, 22; Dohnal
1988, I:67–68, II: c 8).

Nálezová poloha je sledována již od dubna 2005; do
roku 2010 činily nálezy pouze 14 kusů fragmentů kera-
miky.

V roce 2011 došlo působením činnosti jezevců (po-
četné nory do tělesa valu) a přívalových dešťů k narušení
vrchní humózní splachové vrstvy na vnější straně valu.
Z plochy cca 25 m² bylo tohoto roku získáno přes 800 ks
náleзовého materiálu, až na výjimky fragmentů kera-
miky, a to šálky, misky, mísy s hrdlem, osudí, disky (s horní
stranou hladkou nebo zdobenou buď důlky nebo rytými
liniemi či záměrně zdrsňenou; vyskytují se také trojice

provrtů do trianglu ve středu disku nebo jednotlivě blízko
jeho okraje), látky, zásobnicové tvary, poklice (nebo mísa
na nožce? – obr. 7.) a přeslen. Z atypických keramických
tvarů jazykovitý fragment s křížnými provrty, miniatura
osudička, z výdutí nádob vylámaná kolečka (obr. 8 dole).

Dále kolečka s provrtem z jemnozrnného pískovce
a laminy droby z kontaktu v břidlici, totéž bez provrtu ze
slabě písčité jílovité břidlice, zlomky destiček s provrty
(polotovary kroužků?) z jílovito křemité a jílovito písčité
břidlice (obr. 8). Fragmenty mazanice se zatřeným povr-
chem jsou ličeny vápenným nátěrem na bílo (nelze určit,
zda z vnitřní či vnější strany stavení). V této souvislosti
je nutno připomenout nález fragmentu výdutě keramické
nádoby se zbytky vápenného nátěru uvnitř.

Keramický nálezový materiál lze datovat převážně
do slezské fáze KLPP, částečně pak i do fáze mladolu-
žické. Vzhledem k tomu, že veškeré nálezy pocházejí ze
sekundárního uložení v povrchové splachové vrstvě, ne-
mohou posloužit k přesnějšímu datování vzniku valové
konstrukce opevnění.

Roku 2011 bylo také provedeno ve čtyřech polohách
geodetické zaměření terénního profilu opevnění (Pavel-
ková 2011, II: plán 5, 6). Existence pozůstatků opevňo-
vací konstrukce ve čtvrté, nejméně výrazné poloze, byla
dodatečně potvrzena tlučnými geologickými sondami
(Tamtéž II: plán 6).

Svatopluk Bříza, Markéta Pavelková, Petr Ulahel

Literatura

Bříza, S. 2009: Krnov (okr. Bruntál). *Přehled výzkumů*
50, 288–289.

Dohnal, V. 1988: Opevněná sídliště z doby popelnicov-
ých polí na Moravě. Kroměříž.

Jisl, L. 1968: Slezsko a Ostravsko v pravěku a ranné době
dějinné. In: *Ostravsko do roku 1848*. Ostrava, 10–29.

Pavelková, M. 2011: *Archeologické nálezy z období lu-
žických popelnicových polí na Krnovsku*. Opava (rkp
diplomové práce uložen na Slezské univerzitě v Opa-
vě).

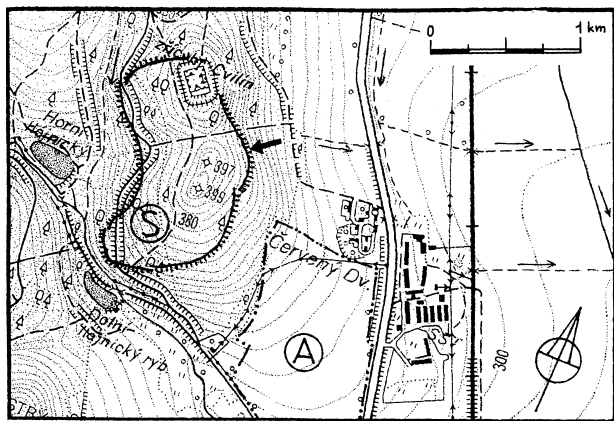
Resumé

Krnov (Kataster Opavské předměstí, Bez. Bruntál).
„Schellenburg“. Höhensiedlung. Lausitzer Urnenfelder-
kultur. Oberflächensammlungen.

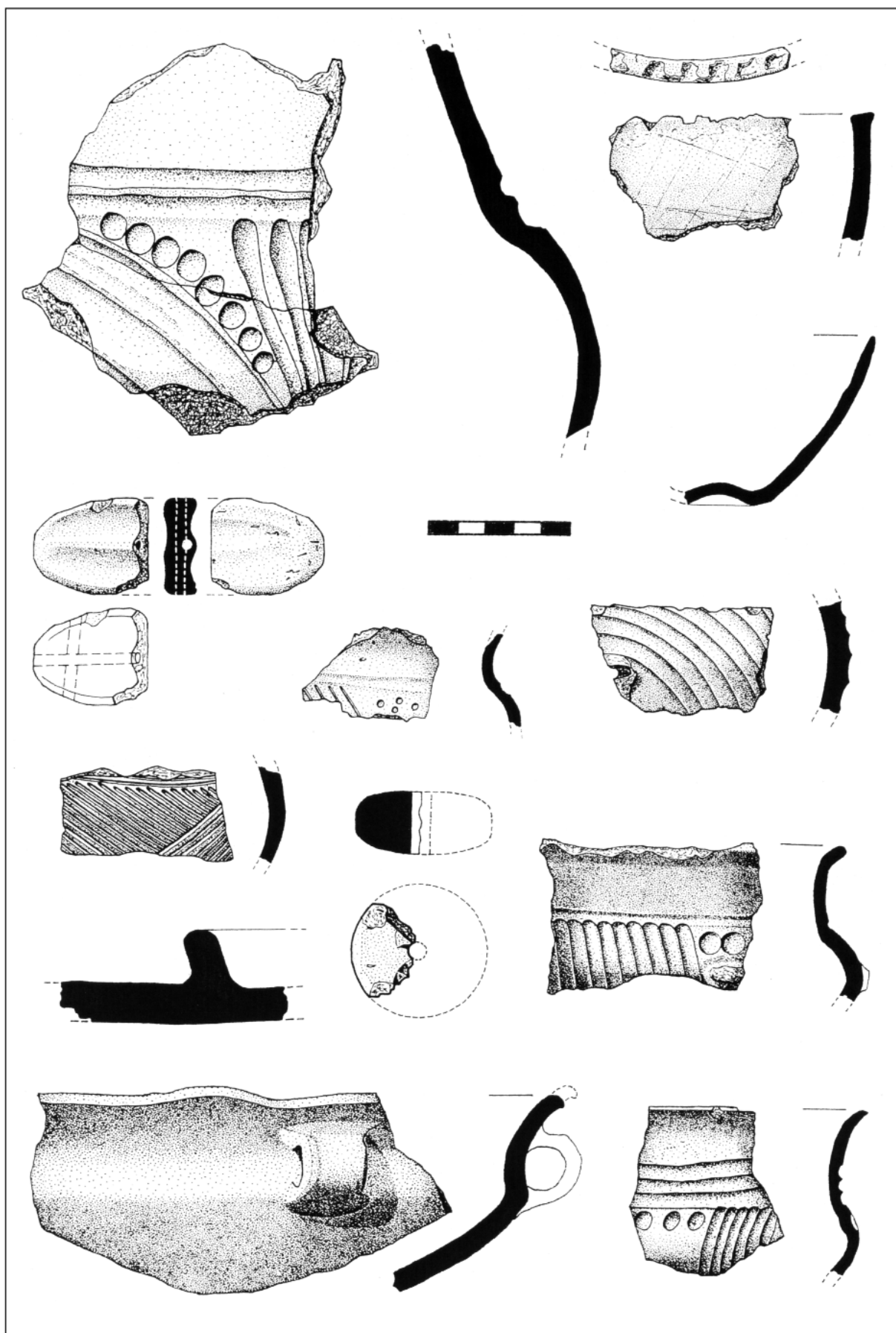
KROMĚŘÍŽ (K. Ú. HRADISKO, OKR. KROMĚŘÍŽ)

Intravilán obce. Starší doba bronzová, mladší
doba bronzová (KLPP). Sídlíště. Záchraný výzkum.

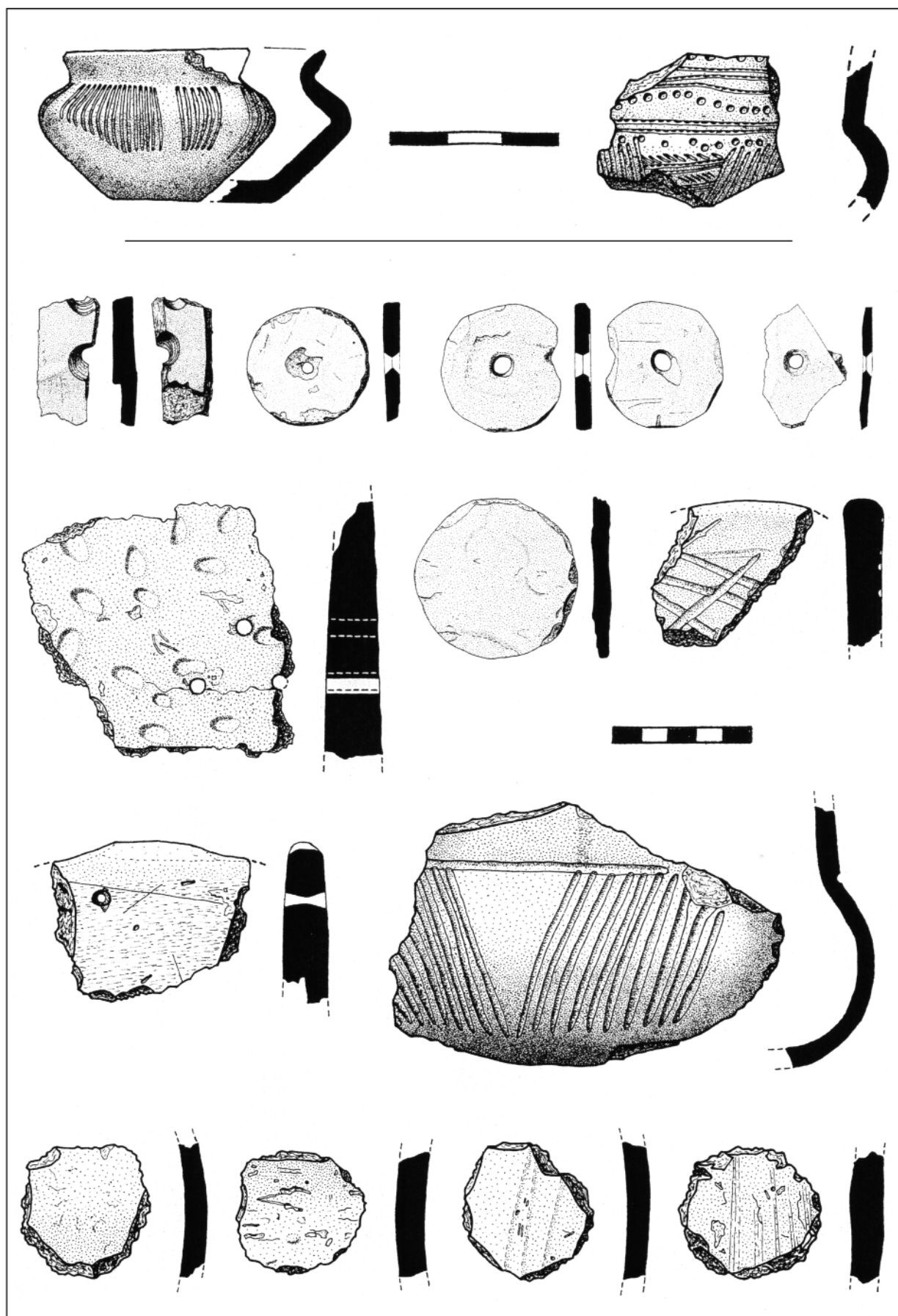
Další komponentou zjištěnou při výzkumu rodinného
domu (viz. Kroměříž-Hradisko, kapitola neolit) byla star-
ší doba bronzová. Do tohoto období lze mimo jiné datovat
hliník, ve kterém byla pohozena část lebky dítěte starého
do 6 let (lebeční klenba – calva). Podobné nálezy v po-
někud větším měřítku byly nacházeny při výzkumu pol-
ní cesty vedoucí přes areál hradiska v roce 2005, zvláště
pak při provádění řezu jeho opevněním. Nejmladší ob-

Obr. 6. Krnov, „Schellenburg“. Nálezová poloha KM 21.
Abb. 6. Krnov, „Schellenburg“. Fundstelle KM 21.

Obr. 7. Krnov, „Schellenburg“. Výběr keramiky.
Abb. 7. Krnov, „Schellenburg“. Auswahl der Keramik.

Obr. 8. Krnov, „Schellenburg“. Keramika (výběr), kamenná kolečka a destičky.
Abb. 8. Krnov, „Schellenburg“. Keramik (Auswahl), Steinringe und -platten.

jekty pak náležejí kultuře lužických popelnicových polí (lužické fázi). Výzkum prokázal doklady osídlení mimo areál nedalekého hradiska, lze dokonce předpokládat, že se jedná o doklad pokračování osídlení, které bylo zjištěno v jeho areálu, který byl však patrně výrazněji opevněn až na přelomu střední a mladší doby bronzové.

Ivan Čížmář

Resumé:

Kroměříž (K. G. Hradisko, Bez. Kroměříž). Innenbereich. Bronzezeit, Urnenfelderkultur (Lausitzer Phase). Siedlung. Rettungsgrabung.

LOŠTICE (OKR. ŠUMPERK)

Jevíčská ulice. Mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum probíhal ve dnech od 1. 8. do 10. 8. 2011 a byl zapříčiněn výstavbou inženýrských sítí a komunikace v místě určeném pro výstavbu rodinných domů. Identifikace lokality na mapě ZM ČR (M 1 : 10 000) – číslo listu 14-43-24: Z : 419 – J : 369, Z : 431 – J : 366; Z : 412 – J : 354. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry.

Během výzkumu byl prozkoumán jeden mělce zahloubený sídlištní objekt, který zasahoval mimo zkoumanou plochu. Dále byl částečně prozkoumán druhý objekt, jehož zahloubená část měla pravidelný oválný půdorys o rozměrech 4,70x2,94x0,64 metru. V západní části tohoto objektu byl zjištěn výkop sloupové jamky a další mělký oválný výkop. Tyto dva výkopy a množství zlomků mazanice jsou patrně reliktem dřevohlinité konstrukce

této stavby. Předběžná datace obou objektů do období mladší doby bronzové byla provedena na základě keramických zlomků nalezených v jejich zásypu.

Jakub Vrána

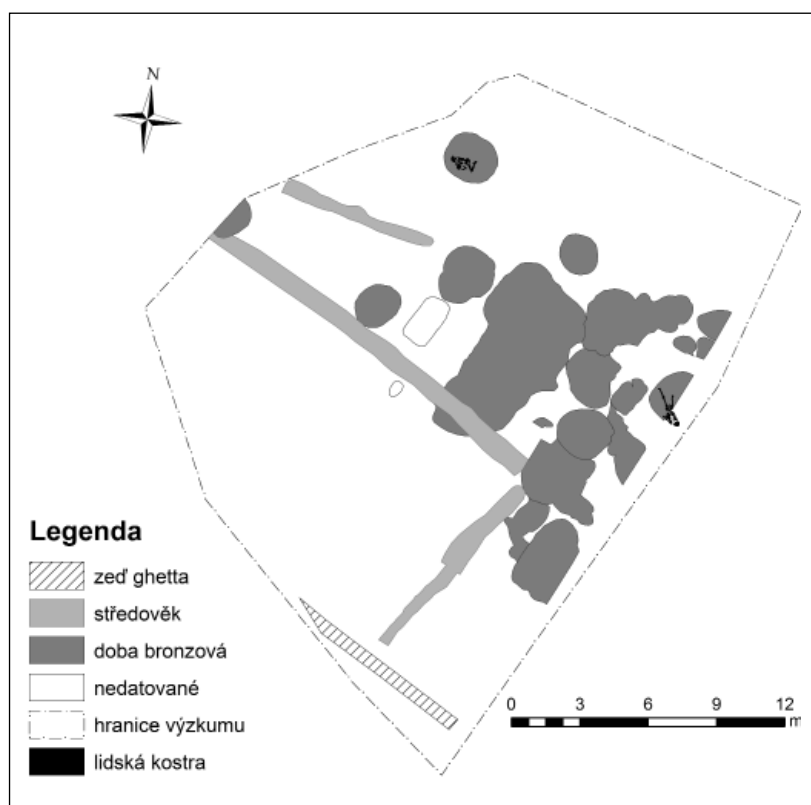
Resumé:

Loštice (Bez. Šumperk). Jevišovická Gasse. Jüngere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MIKULOV (OKR. BŘECLAV)

Ul. 22. dubna. Starší doba bronzová, mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově.

Během května a června 2011 provedlo Regionální muzeum v Mikulově záchranný výzkum při stavbě vlnařského sklepa v ulici 22. dubna v Mikulově (Souřadnice S-JTSK Y:600914.27 X:1204109.94; Y:600928.18 X:1204127.7; Y:600930.48 X:1204097.45; Y:600937.13 X:1204110.27). Nadmořská výška lokality před skryvkou byla 227 m n.m., odkrytá plocha činila zhruba 440 m². Pod až 3 m mocnou vrstvou novověkých navážek (dále viz Středověk a novověk) byly objeveny stopy sídliště z doby bronzové, které bylo tvořeno únětickou a velatickou kulturní komponentou. Ojedinele byl v únětických kontextech nalezen i zlomek zvoncovitého poháru a fragment neolitického kopytovitého klínu. Z blízkého i širšího okolí jsou již známy nálezy kultury únětické, většovské a velatické (Pallardi 1893, 139–140; Unger 1971; Peška, Klanicová 1993; 1996; Čížmář 2001; Kubín 2006; 2007). Zkoumané naleziště je patrně součástí velké sídel-

Obr. 9. Mikulov, ul. 22. dubna. Plán zkoumané plochy.

Fig. 9. Mikulov, 22. dubna street. Scheme of excavated area.

ní lokality z různých fází doby bronzové, která se nachází západně a jižně okolo zámeckého vršku.

Z celkem 27 objektů (obr. 9) jich bylo 17 zařazeno na základě typologie keramiky do doby bronzové. Jedná se především o izolované zásobní jámy nebo konglomeráty zásobních jam v superpozicích s jámami téhož kulturního období.

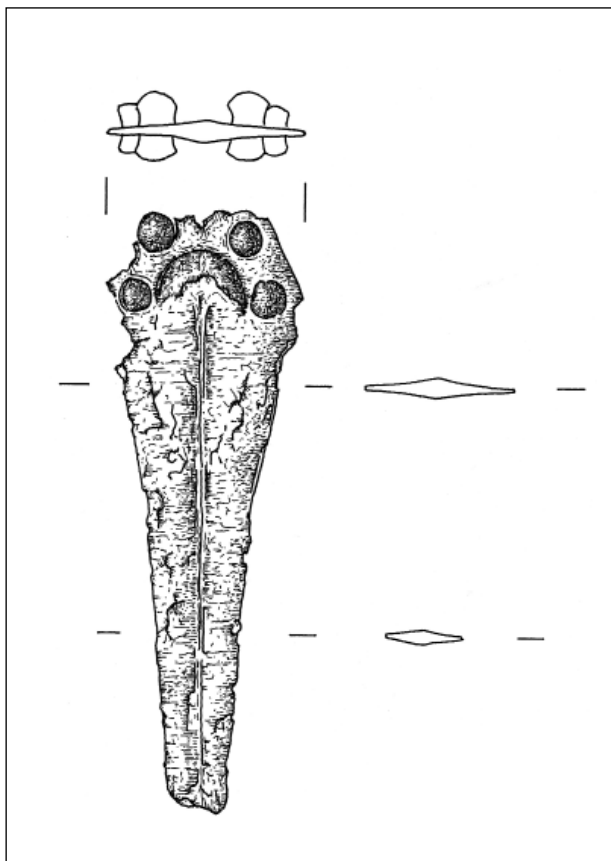
Ve dvou objektech byly zjištěny lidské pohřby v zásobních jamách. V jednom případě se jedná o uložení ženy s novorozencem, v druhém případě o jedince uloženém na břiše s rukama zkříženými na prsou a pohřbem 1–2 větších savců, v jednom případě se patrně jedná o tura.

Výsledky terénního výzkumu jsou vyhodnocovány a budou dále předmětem publikace.

Die Brennhügel. Starší doba bronzová. Nález, detektorový průzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, S-JTSK Y: 600734.67 X: 1205127.65

Na jaře 2011 předal Regionálnímu muzeu v Mikulově amatérský hledač nález bronzové únětické dýky (obr. 10.) z polohy Die Brennhügel, která se nachází jižně od Mikulova ve vinicích mezi ulicí Na hradbách a českou celnicí.

František Trampota

Obr. 10. Mikulov, Die Brennhügel. Bronzová dýka (kresba Š. Trávníčková).

Fig. 10. Mikulov, Die Brennhügel. Bronze dagger (drawing by Š. Trávníčková).

Literatura

- Čižmář, Z. 2001:** Mikulov, okr. Břeclav. *Přehled výzkumů* 42 (2000), 164.
- Kubín, P. 2006:** Mikulov (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 47, 145.
- Kubín, P. 2007:** Mikulov (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 48, 380.
- Palliardi, J. 1893:** Hroby se skrčenými kostrami na Znojemsku. *Časopis Vlasteneckého spolku musejního* 10, 1–8.
- Peška, J., Klanicová, E. 1993:** Nově objevené sídliště mladší doby bronzové v Mikulově (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 1991, 57.
- Peška, J., Klanicová, E. 1996:** Věteřovské sídliště v Mikulově (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 1992, 49.
- Unger, J. 1971:** Objev vyloupěného kostrového hrobu únětické kultury v Mikulově. *Přehled výzkumů* 1970, 24.

Resumé

Due to wine cellar construction during May and June 2011 on 22.dubna street, Regional Museum in Mikulov has realised a development-led excavation. Below ca 3 m thick modern layer (see chpt. Middle Ages and Modern Times) were discovered remnants of bronze age settlement. Seventeen of total twentyseven features were dated by pottery typology to Bronze Age (Únětice and Velatice cultures). Two human burial were discovered in pits: woman with a new born child and individual laying on the belly with hands crossed on his chest. Second burial was found together with 1–2 bigger mammals.

The results of excavation are evaluated and will be a matter of further publication.

In the spring 2011 Regional Museum in Mikulov obtained a bronze dagger (fig. 10.) dated to Únětice period by amateur prospector. The find comes from the site Die Brennhügel which is situated southwards from Mikulov in vineyards between Na hradbách street and the Czech customs.

OLOMOUČ (K. Ú. NEMILANY, OKR. OLOMOUČ)

Intravilán. Doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během měsíců dubna až června roku 2011 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p.o. záchranný archeologický výzkum na stavbě komunikace a inženýrských sítí pro budoucí RD na okraji intravilánu obce Nemilany. Plocha výzkumu se nacházela na jižním okraji obce, za zahradami čtyř posledních domů na jižním konci ulice Kožušanská, v místech původní polní cesty k zemědělskému družstvu, v nadmořské výšce 209–214 metrů. Na mapě ZM ČR 1:10 000, kladový list 24-22-24, je lokalita identifikována těmito koordináty (měřeno v mm od ZSČ:JSČ): 357:173, 372:180.

Výzkum plošně i v číslování kontextů navázal na výzkum z roku 2010. Během výzkumu bylo prozkou-

máno celkem 35 zahloubených sídlištních objektů (sídlištní jámy blíže neurčeného charakteru, zásobní jámy, kůlové jamky) a na obou koncích zkoumané plochy byla zachycena kulturní vrstva o maximální mocnosti 1 metr, která byla prozkoumána metodou čtvercové sítě. V jedné poměrně nehluboké sídlištní jámě se nacházely kosterní ostatky dospělého jedince (bez dalších nálezů). Vzhledem k tomu, že laboratorní zpracování nalezeného materiálu ještě neproběhlo, je datování objektů i nálezů v kulturní vrstvě pouze rámcové. Na lokalitě se objevila keramika kultury s moravskou malovanou keramikou, kultury lužických popelnicových polí, halštatu i latěnu. Během výzkumu byla v jednom z objektů objevena unikátní kostěná plastika lví hlavičky. Hlavička ležela na dně běžné, nepříliš hluboké sídlištní jámy, v jejímž zásepu byla objevena keramika z pozdního halštatu a soubor kostěné industrie.

Vendula Vránová

Resumé

Nemilany (Olomouc district). Bronze Age. Settlement. Rescue excavation.

During a rescue archaeological research in Nemilany 35 settlement features and cultural layer were excavated. The features are dated back to Moravian Painted Ware Culture, Lusatian Urnfield Culture, Hallstat and La Tène Period. An unique bone carving of lion's head with hallstat pottery were found in one of the settlement pit.

OLMOUC (K. Ú. NEMILANY, OKR. OLMOUC)

„Kožušanská ulice“. VS. KLPP - slezská fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

Od března do dubna 2011 proběhla 2. etapa výzkumu na rekonstrukci ulice Kožušanská v Olomouci –Nemilanech v délce 140 m. Na sídlišti bylo prozkoumáno v 29 sondách a čtvercích 61 objektů zahloubených v různých úrovních do kulturní vrstvy (mocné 0,4–2 m) s různě datovanými nálezy; viz. kapitola Neolit, Eneolit, Doba železná, Středověk a novověk. Lokalita leží na východním svahu terasy nad údolní nivou řeky Moravy. Lokalitu s nadmořskou výškou 211–212 m lze identifikovat v mapě MZ 1 : 10 000, list 24-22-24, v souřadnicích Z s.č.: J s.č.: 360 mm : 208 mm, 362 mm : 192 mm.

V kulturní vrstvě byly zaznamenány zlomky věteřovské keramiky. Do kulturní vrstvy i do rostlého podloží byly zahloubeny objekty slezské fáze KLPP (cca 13 objektů) s typickou keramikou.

Marek Kalábek

Resumé

Olomouc (Kataster Nemilany, Bez. Olomouc). Kožušanská Str. Věteřov Gruppe. Schlesische Phase der Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. JAKTAŘ, OKR. OPAVA)

KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V období od dubna do října 2011 proběhla série výkopových prací za účelem výstavby dvou rodinných domů (č. akce NPÚ 1/11, 43/11) a jejich technického zázemí (č. akce NPÚ 88/11) v Opavě-Jaktaři. K objevení pravěké lokality vedlo hloubení základových pasů pro novostavbu na parcele č. 2734/6, kde bylo zdokumentováno několik eneolitických sídlištních objektů (viz kap. Eneolit). V souvislosti s výstavbou druhého, částečně do svahu zapuštěného domu (parc. č. 2734/7) a se zasíťováním obou parcel pak byly v ploše odkrývány další objekty datované do eneolitu až pozdní doby bronzové. Polykulturní sídliště se nachází na mírném jižním svahu nad říčkou Jaktarkou, jejíž koryto kopíruje silnice Jaktář-Zlatníky. Lze ji identifikovat v mapě MZ 1 : 10000, list 25-32-13, v souřadnicích 465:31 mm od Z a J sekční čáry v nadmořské výšce cca 273–274 m n.m. Geologické podloží tvoří sprašová návěj, kterou převrstvuje ornice mocná 0,4 až 0,6 m. Z dosavadních zjištění nelze stanovit rozsah a hranice sídliště.

Celkově bylo prozkoumáno více než 35 zahloubených objektů - hliníků, obilních sil, oválných sídlištních objektů a sloupových jam (obr. 11.). Do období kultury lužických popelnicových polí zařazujeme předběžně deset z nich (u několika dalších jam bude datace předmětem podrobnějšího rozboru; více k ostatním objektům v kap. Eneolit). Až neobvyklá je koncentrace a především rozloha tří prozkoumaných hliníků; největší dosahoval více než 20 m délky, 11 m šířky a v některých partiích až 3 m hloubky, přičemž byl zachycen pouze jeho severní a západní okraj. Keramika obsažená ve výplni odpovídala typické sídlištní produkci KLPP - přes kontaminaci starším materiálem hliník velice pravděpodobně zanikl někdy v průběhu její slezské fáze. Nálezy jsou nyní ve stavu laboratorního zpracování, jejich podrobný rozbor a interpretace budou předmětem dalšího výzkumu.

Pavla Skalická

Obr. 11. Opava-Jaktař. Pohled na hliník 510. Letecký snímek.

Abb. 11. Opava-Jaktař. Gesamtblick auf die Lehmgrube 510. Luftfotografie.

Resumé

Opava (Kataster Jaktář, Bez. Opava). Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Extravilán. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Dne 3. 3. 2011 byly za archeologického dohledu při zemních pracích souvisejících ze stavbou jižního obchvatu města Opavy, zjištěny porušené popelnicové hroby. Z toho důvodu byly v daném úseku zastaveny veškeré stavební práce a dne 11. 3. 2011 byl zahájen záchranný archeologický výzkum, který trval do 13. 5. 2011. Lokalita se nachází na rovné poloze zhruba 150 m od pravého břehu řeky Moravice a 450 m od levého břehu potoku Strouha. Rozkládá se na rovné šterkové terase překryté hlinitopísčnými nívními sedimenty v nadmořské výšce 245,94–246,32 m. Na ZM 1 : 10 000 list 15-32-19 je vyznačena body o souřadnicích 472 : 44, 474 : 41, 466 : 36, 464 : 38 mm od západní:jížní sekční čáry.

Po ručním začistění plochy, ze které bylo strojně skryto cca 0,3 m ornice bylo zjištěno, že se hroby koncentrují na ploše o rozměrech zhruba 35 x 25 m a nálezové okolnosti naznačují, že pohřebiště pokračovalo severozápadním směrem k řece Moravici mimo stavbou dotčenou plochu. Celkem bylo po začistění identifikováno 40 velice mělko zahloubených hrobů. Ty byly téměř ve všech případech značně porušeny jednak probíhajícími zemními pracemi, ale především zdejší dlouholetou zemědělskou činností. Z toho důvodu se hrobovou jámu podařilo jasně zachytit ve 12 ti případech a v 11 ti případech se ji naopak nepodařilo rozpoznat vůbec. U zbývajících hrobů byly zachyceny pouze dna hrobových jam, nedovolující rekonstrukci jejich tvaru. Nejčastěji byly ostatky ukládány do oválných a kruhových jam, ale vyskytly se také jámy téměř čtvercové. Ve výbavě hrobů byla patrná značná rozdílnost - zatímco v jednom případě byl hrob pouze jamkový a obsahoval jen samotný popel, tak nejbohatší obsahoval 18 nádob. Nejčastěji tvořilo hrobovou výbavu pět až šest nádob. Kromě keramiky doplňovaly výbavu několika hrobů exempláře štipané industrie nebo bronzové a železné předměty. Na základě předběžného posouzení keramického inventáře jednotlivých hrobů, je možné datovat nově zjištěné pohřebiště do slezské a platténické fáze kultury lužických popelnicových polí.

Další upřesnění přinese až bližší zpracování keramického materiálu.

Jindřich Hlas

Resumé

Opava (Kataster Kylešovice, Bez. Opava). Unbauter Teil der Gemeinde.. Lasitzer Urnenfelderkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. MALÉ HOŠTICE, OKR. OPAVA)

Ul. Dvořákova. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 3. 11. 2010 až 7. 10. 2011 probíhal archeologický dohled při stavbě kanalizace v Malých Hošticích. Během dohledu 12. 4. 2011 byl na severním konci ul. Dvořákova před křížením s ul. Opavská zjištěn po odebrání zhruba 0,7 m mocných konstrukčních vrstev komunikace zbytek žárového hrobu. Jeho větší část byla patrně zničena při výstavbě zdejší vozovky v minulosti. Dochovaná situace představovala spodní část větší patrně amforovitě nádoby obsahující zbytek kremace. Po jejím vyzvednutí byla zachycena část dna hrobové jámy. Ze získaných nálezů nelze hrob zcela jednoznačně datovat, ale vzhledem ke skutečnosti, že z této části Malých Hoštic je známo pohřebiště lidu KLPP (Pavelčík 1971, 29–30; Juchelka, Moravec 2003, 177–201), lze předpokládat, že zjištěný hrob náleží do této doby.

Jindřich Hlas

Literatura

Juchelka, J., Moravec, Z. 2005: Pohřebiště lužické kultury v Malých Hošticích (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 2003, 177–201.

Pavelčík, J. 1971: Žárové pohřebiště v Malých Hošticích. *Přehled výzkumů* 1970, 29–30.

Resumé

Opava (Kataster Malé Hoštice, Bez. Opava). Str. Dvořákova. Lausitzer Urnenfelderkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (OKR. BRNO-VEŇKOV)

„Čtvrtě“. KSPP - velatická fáze. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V souvislosti s hloubením rýh pro dálkový optický kabel firmy VIVO CONNECTION, spol. s.r.o., byly v podolské trati „Čtvrtě“ (v okolí bodu GPS: 49°11'40.11"S, 16°44'0.25"E) prozkoumány tři jámové žárové hroby z velatické fáze KSPP (obr. 12.). Všechny hroby měly pravidelné obdélné půdorysy orientované Z – V směrem a obsahovaly keramiku se zbytky kremací. Hroby byly na kovové nálezy vesměs chudé. Podle přítomnosti ojedinělého hrobu z období KŠK (viz. neolit) a starších povrchových nálezů autora lze předpokládat, že se jedná o větší pohřebiště, které mohlo využít starší mohylník ze závěru eneolitu.

K pohřebišti by se mohlo vztahovat sídliště, které bylo pracovníky ÚAPP Brno zachyceno roku 2005 při budování protipovodňové nádrže SV obce a JV od ZD Podolí (srov. Kos 2006).

Petr Kos

Literatura

Kos, P. 2006: Podolí (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 47, 148.

Obr. 12. Podolí. Žárový hrob velatické fáze KSPP.

Abb. 12. Podolí. Brandgrab mitteldonaulandischen Urnenfelderkultur.

Resumé

Podolí (Bez. Brno-venkov). „Čtvrť“. Velatice Phase mitteldonaulandischen Urnenfelderkultur. Graberfeld. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Nivy“. Doba popelnicových polí. Sídliště. Záchranný výzkum.

Podobně jako v minulých letech (Lečbých 2012) byl i v roce 2011 proveden na známé polykulturní lokalitě v polešovické pískovně pravidelný záchranný výzkum probíhající v závislosti na postupu těžebních prací. Vzhledem k rychle postupující těžbě byl výzkum prováděn ve dvou etapách – v květnu a říjnu. Během šesti pracovních týdnů bylo prozkoumáno celkem 81 zahloubených objektů, většinou běžných kúlových jamek či větších různorodých sídlištních objektů nebo obvyklých zásobních jam. Za nejstarší doklady pravěkého osídlení lokality můžeme považovat dvě v půdoryse nepravidelné jámy s neolitickou lineární keramikou (viz kapitola Neolit) a jako obvykle se vyskytly i doklady osídlení z doby halštatské a laténské (viz kapitola Doba železná). Převážná většina všech zbývajících objektů je však keramikou řazena do slezské fáze KLPP. Kromě početného souboru keramických střepů bylo výzkumem získáno také množství osteologického materiálu a soubor různorodých fragmentů mazanice, které můžeme společně s množstvím kúlových jam považovat za pozůstatek nadzemní dřevohlinité zástavby.

Marek Lečbých

Literatura

Lečbých, M. 2012: Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů 52*, v tisku.

Resumé

Polešovice (Uherské Hradiště Dist.). „Nivy“. Another part of the Urnfield period settlement was excavated during the rescue excavation.

PRUSINOVICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Dolní odomče“. KLPP - slezská fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

V rámci dokumentace narušených archeologických situací objevených při opravách potrubí Klobouky – Loukov (viz kapitoly Eneolit a Doba železná) byly zjištěny doklady osídlení v závěru doby bronzové. Charakteristická keramika slezské fáze s tuhým a bohatě ornamentovaným povrchem se nacházela v kulturní vrstvě. V zásobní jámě (obj. 1 v S1) hruškovitého řezu o průměru 1,41 m a hloubce 1,05 m byla nalezena charakteristická keramika, keramické závaží, kamenná podložka a množství zvířecích kostí.

Zajímavou situaci narušila sonda 2, v rámci níž se na severním profilu rýsovala sídlištní jáma vanovitěho řezu. Vzorkování její výplně nepřineslo žádný datovatelný materiál. V návaznosti na ni byla vypracována sonda S2 o rozměrech 2 × 0,95 m za účelem zjištění stratigrafie v horních částech souvrství a získání datujícího materiálu k objektu č. 2. V hloubce 1,02 m pod povrchem se již ustálila hladina spodní vody, která nedovolila pokračovat v ověření objektu č. 2. V úrovni hladiny spodní vody byla vypracována maznicová destrukce pokrývající vydlážděnou plochu přepálených pískovcových kamenů a oblázků. Oba kontexty přesahovaly rozměr sondy S2. Jedná se zřejmě o destrukci pece, která ovšem není datovatelná na základě materiálu, stratigrafická pozorování nás vedou k závěru, že mohla být využita v pozdní době bronzové nebo mladší době železné.

Miroslav Daňhel

Resumé

Prusinovice (Bez. Kroměříž). „Dolní odomče“. Beim Rettungsgrabung waren Kulturschicht und eine Vorratsgrube, die zusammenhangt mit schlesische Phase der lausitzer Urnenfelderkultur, gefunden.

POZOŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Jihozápadní okraj intravilánu, parcela č. 186. Střední až mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 28. 6. 2011 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchranný archeologický výzkum na parcele č. 186 v souvislosti s budováním kanalizační přípojky k novému rodinnému domu. Uvedená parcela (S-JTSK 584990.75:1161066.68) se nachází na jihozápadním okraji intravilánu, v severní výšce křižovatky komunikací ulic Nová a Pod Kostelem. Liniový výkop, jenž byl veden její jihozápadní částí, porušil pravěkou zásobní jámu. Dosud neznámá lokalita leží v nadmořské výšce okolo 295 m, na úpatí jižního až jihovýchodního svahu, který se zvedá po pravé straně Pozoříckého potoka. Její přesná poloha je na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-41-22 určena bodem o souřadnicích 414:99 mm od Z:J s. č.

Na dně jámy se unikátně zachovala až 48 cm mocná vrstva obilí (obr. 13.). Získané nepočetné zlomky kera-

Obr. 13. Pozořice. Zásobní jáma se zachovanou vrstvou obilí na dně.

Abb. 13. Pozořice. Vorratsgrube mit erhaltener Getreideschicht auf dem Boden.

mických nádob bohužel dovolují jen rámcové zařazení hospodářského objektu do střední až mladší doby bronzové.

Michal Přichystal

Resumé

Pozořice (Bez. Brno-venkov). Bei der Rettungsgrabung im südwestlichen Teil der Gemeinde wurde eine mittel- oder jungbronzezeitliche Vorratsgrube mit der Getreideschicht auf dem Boden entdeckt.

PUSTIMĚŘ (OKR. VYŠKOV)

„Pod Grefty“. Střední doba bronzová. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

V říjnu 2011 daroval M. Pospíšil Muzeu Vyškovska bronzovou sekerku (obr. 14.), kterou našel za pomoci detektoru kovů na poli východně od Pustiměře v trati „Pod Grefty“. Jedná se o 8,9 cm dlouhý fragment sekery se srdcovitým schůdkem a vějířovitým břitem. Sekera má uraženou týlní část. Zachovala se pouze její břitová část (7,3 cm dlouhá) a část schůdku. Ani břit však není úplný. Na jedné straně je uštipnutý. Jeho maximální šířka je 5,3 cm.

Resumé

Pustiměř (Bez. Vyškov), „Pod Grefty“. Mittlere Bronzezeit. Einzelfund. Oberflächensammlung.

Klára Rybářová

ROŠTÍN (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Intravilán obce. KLPP - slezská fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu prací při rekonstrukci průtahu v Roštíně (bliže viz. kap. doba laténská) byla zachycena kruhová jáma z období slezské fáze lužických popelnicových polí. Přepálená výplň objektu poskytla mimo zlomky kerami-

ky a spálené zvířecí kosti také kolekci větších hliněných závaží (několik z nich se však při vlastní exkavaci rozpadla v hliněnou drť), která patrně souvisí s užíváním tkalcovského stavu.

Ivan Čížmář

Resumé

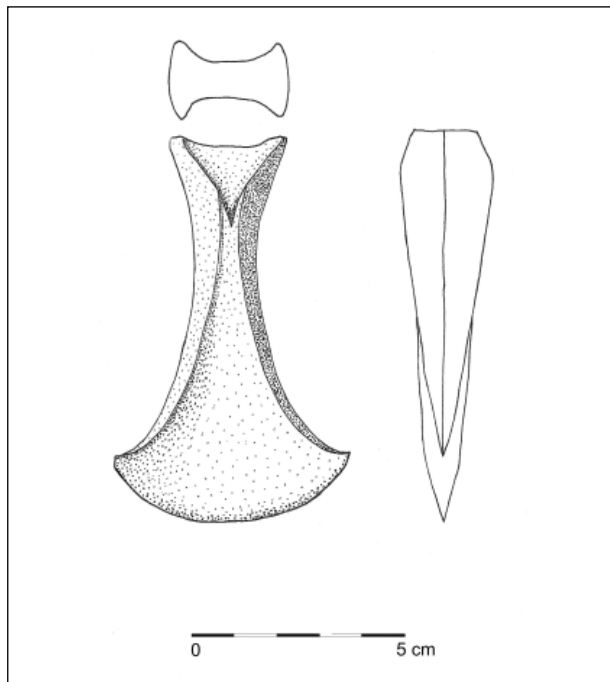
Roštín (Bez. Kroměříž). Innenbereich. Urnenfelder-kultur (Schlesischer Phase). Siedlung. Rettungsgrabung.

SUDICE (K. Ú. SUDICE U BOSKOVIC, OKR. BLANSKO)

„Panina louka“, parcela č. 533/1. UK, KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 7. 7. až 4. 8. 2011 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchranný archeologický výzkum na parcele č. 533/1 v trati „Panina louka“ v souvislosti s budováním nového rybníka (S-JTSK 589676.25:1125779.48). Uvedená trať se rozkládá v jižní části katastru, přibližně 500 m jihovýchodně od hospodářského dvora Pastvisko. Pod odstraňovanými náplavovými vrstvami o mocnosti zhruba 1 m bylo přibližně uprostřed této tratě zachyceno celkem 8 kostrových hrobů únětické kultury a 3 žárové hroby lužické kultury. Dosud neznámá lokalita se nachází v nadmořské výšce okolo 350 m, v rovinatém inundačním terénu po pravé straně stávajícího zregulovaného koryta potoka Semíč. Její přesná poloha je na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-23-01 určena krajními body o souřadnicích 61:140, 65:141, 63:138 a 65:138 mm od Z:J s. č.

Odkryté hroby představují patrně jen malý zlomek z předpokládané mnohem rozsáhlejší nekropole. Odhalení dalších celků však bránila vrstva tmavého zkulturněho sedimentu, která byla ponechána na dně rybníka a překrývala vlastní podloží. Navíc jakékoliv sondážní či

Obr. 14. Pustiměř-Grefty. Bronzová sekerka.

Abb. 14. Pustiměř-Grefty. Bronzeaxe.

výkopové práce na lokalitě nesmírně komplikovala spodní voda (obr. 15.), jejíž hladina se nacházela těsně pod úrovní sníženého terénu.

Kostrové hroby nositelů únětické kultury byly většinou ještě v pravěku značně poznamenány druhotným (vykradačským?) zásahem, při němž byla zpřeházena či

Obr. 15. Sudice. Dokumentace únětického hrobu.

Abb. 15. Sudice. Dokumentation des Grabes der Aunjetitzer Kultur.

úplně odstraněna nejen hrobová výbava, ale často i lidské ostatky. Z původních milodarů se tak zachovaly především keramické nádoby a kostěné či kamenné artefakty (šídla, brousek), zatímco kovové (měděné či bronzové) předměty byly zjištěny jen výjimečně (nákrčník, náramek a vlasová ozdoba). V jednom případě se jednalo dokonce o dvojhrob, u něhož byl druhotný vkop nakonec zavalen velkými kameny. V moravském prostředí je zatím unikátním jevem ohraničení nejhlubšího, opět druhotně otevřeného hrobu kruhem z vápencových kamenů o průměru 7 m, který lze považovat nejspíše za pozůstatek pláště původní mohyly (obr. 16.).

Stejný prostor pak sloužil znovu jako pohřebiště tvůrcům lužické kultury. Jejich výhradně žárové hroby byly mělké, zapuštěné jen do již zmiňované zkulturněné vrstvy nad podloží, takže nebylo možné rozpoznat výkopy hrobových jam. Zbytky kremace byly vždy uloženy v popelnici, k níž byla přiložena jedna či více keramických nádob.

Michal Přichystal

Obr. 16. Sudice. Kruh z kamenů.

Abb. 16. Sudice. Steinkreis.

Resumé

Sudice (Kat. Sudice u Boskovic, Bez. Blansko). Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Panina louka“ wurden Gräber der Aunjetitzer und der Lausitzer Kultur entdeckt.

TĚŠANY (OKR. BRNO-VENKOV)

Starší doba bronzová – VS. Sídliště. Záchraný výzkum. Muzeum Brněnska.

V měsíci květnu 2011 byla budována přístupová komunikace k průzkumnému vrtu v Bošovicích. Cesta procházela částečně přes katastr obce Těšany na Brněnsku. V trase komunikace byly kromě již popsaného hrobu KŠK zjištěny i sídlištní jámy náležející věteřovskému sídlišti. Jednalo se o tři menší kruhové jámy ležící na výrazném západním svahu v nadmořské výšce 230–250 m. Nadloží tvořila vrstva ornice o výšce 30–40 cm a 20 cm podorniči. Vzhledem k nestejně výšce sprašového podloží byly při skrývce odkryty pouze tyto tři jámy (500, 501, 503), ležící navíc v poměrně velké vzdálenosti od sebe. Mělké kruhové jámy 500 a 503 obsahovaly typickou keramiku ze starší doby bronzové. Při okraji jámy 503 se nacházel velký soubor ŠI, jednotlivé kusy byly uloženy těsně vedle sebe. Kruhová zásobní jáma 501 byla hlubší (1 m) a obsahovala bohatý soubor věteřovské keramiky.

Plocha výzkumu je na ZM ČR 1 : 10 000 list 24-43-17 vymezena body: A: 430 mm od Z s.č.; 91 mm od J s.č. a B: 485 mm od Z s.č.; 61 mm od J s.č.

Blanka Mikulková

Resumé

Těšany (Bez. Brno-venkov). Věteřov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ÚSOV (OKR. ŠUMPERK)

„Pančava“. KLPP - lužická fáze. Sídliště. Záchraný výzkum.

V druhé polovině roku 2011 bylo během prací při výstavbě kanalizace dokumentováno polykulturní sídliště pod úsovskou místní částí Pančava, kterou tvoří ulice Pančava, Sadová a Zahradní (blíže viz kapitoly Neolit a Středověk). V rámci rozlohy sídliště LnK bylo zaznamenáno několik, především zásobních, jam s keramickým materiálem lužické fáze kultury popelnicových polí. Jejich kyprá a výrazně tmavší výplň s četnou mazanicí, uhliky se výrazně odlišovala od neolitické komponenty naleziště. Jedná se o první zjištěné naleziště mladší doby bronzové na katastru obce.

Miroslav Daňhel

Resumé

Úsov (Bez. Šumperk). „Pančava“. Bei Rettungsgrabung war Siedlung mit Vorratsgrube der lausitzer Phase der Lausitzer Urnenfelderkultur entdeckt.

ZLÍN (K. Ú. MALENOVICE U ZLÍNA, OKR. ZLÍN)

„Mezicestí“. Doba bronzová, SMK, KLPP – lužická, slezská fáze. Sídliště/kulturní vrstva. Záchranný výzkum

Během výzkumu na stavbě CENTRO IV (bližší popis akce viz. článek Zlín-Malenovice v kapitole neolit) bylo zdokumentováno 14 objektů datovaných do doby bronzové. Podařilo se rozpoznat lužickou i slezskou fázi KLPP. Důležitým zjištěním je přítomnost dvou objektů, které jsou datovány do období středodunajské mohylové kultury. Tato kultura totiž byla doposud zjištěna v trati „Mezicestí“ jen velice sporadicky.

Ivan Čižmář

Resumé

Zlín (K. G. Malenovice, Bez. Zlín). „Mezicestí“. Bronzezeit, Mitteldonauländische Hügelgräberkultur,

Urnenfelderkultur (Lausitzer Phase). Siedlung/Kulturschicht. Rettungsgrabung.

ZNOJMO (OKR. ZNOJMO)

Ulice Přímětická. SMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V říjnu roku 2010 byl při výstavbě rodinného domu na parcele číslo 4480/48 zachyceny v základových pásích dva zahloubené objekty. Jeden pro absenci nálezů lze datovat rámcově do období pravěku. Druhý náleží k sídlišti středodunajské mohylové kultury, které se nachází v téměř celé ploše nově budované zástavby.

David Humpola

Resumé

Znojmo (Bez. Znojmo), Přímětická Str. Mitteldonauländische Hügelgräberkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.